

Zadłużenie Sektora Finansów Publicznych*

III kw/2002

1. Na koniec października 2002 r. **zadłużenie sektora finansów publicznych po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do tego sektora** (tj. po konsolidacji) wyniosło **353.533,6 mln zł**, w tym:

- zadłużenie sektora rządowego 341.551,0 mln zł (96,6% długu ogółem),
- zadłużenie sektora samorządowego 11.982,6 mln zł (3,4% długu ogółem).

2. Na koniec III kwartału 2002 r.:

1) **dług krajowy** sektora finansów publicznych (po konsolidacji) wyniósł:

- wg kryterium miejsca emisji 238.397,0 mln zł (jego udział w długu ogółem spadł z 68,0% do 67,4%),
- wg kryterium rezydenta 211.152,2 mln zł (tj. 59,7% długu ogółem – spadek z 60,0% na koniec II kwartału 2002 r.);

2) **dług zagraniczny** podmiotów tego sektora ukształtował się na następującym poziomie:

- wg kryterium miejsca emisji 115.136,6 mln zł (jego udział w długu ogółem wzrósł z 32,0% do 32,6% w III kwartale 2002 r.),
- wg kryterium rezydenta 142.381,4 mln zł (tj. 40,3% długu ogółem - wzrost z 40,0% na koniec czerwca 2002 r.);

3. W okresie **czerwiec 2002 r. - wrzesień 2002 r.** zadłużenie całego sektora wzrosło o **12.079,6 mln zł**, tj. o 3,5%, w tym:

- zadłużenie sektora rządowego o 11.554,7 mln zł; tj. o 3,5%;
- zadłużenie sektora samorządowego o 524,8 mln zł; tj. o 4,6%.

Na zmianę długu sektora rządowego dominujący wpływ miał wzrost zadłużenia Skarbu Państwa. Spośród pozostałych podmiotów znaczny przyrost odnotowano w przypadku ZUS i zarządzanych przez ZUS funduszy. Wzrosły przede wszystkim zaległości wobec Otwartych Funduszy Emerytalnych.

Na wysokość zadłużenia sektora samorządowego największy wpływ miał sukcesywnie rosnący dług jednostek samorządu terytorialnego.

4. **Zadłużenie sektora finansów publicznych przed konsolidacją na koniec III kwartału 2002 r.** wyniosło **366.629,1 mln zł**, w tym:

- zadłużenie sektora rządowego 350.551,8 mln zł (95,6% długu ogółem),
- zadłużenie sektora samorządowego 16.077,3 mln zł (4,4% długu ogółem).

5. **Różnice** w poziomie zadłużenia sektora finansów publicznych przed konsolidacją a długiem tego sektora po wyeliminowaniu przepływów finansowych wynikały przede wszystkim z:

- zaciągnięcia pożyczki ze środków budżetu państwa przez ZUS i Kasy Chorych; na koniec września 2002 r. zadłużenie tych podmiotów wobec Skarbu Państwa z tytułu zaciągniętych pożyczek wyniosło 6,8 mld zł;

- zaciągnięcia przez jednostki samorządu terytorialnego ok. 23,6% (tj. 3,2 mld zł) zobowiązań wobec podmiotów sektora finansów publicznych, w tym 1,7 mld zł wobec sektora rządowego i 1,4 mln zł wobec sektora samorządowego,

- zaciągnięcia przez pozostałe podmioty sektora ok. 24,9% (tj. 1,2 mld zł) zobowiązań w sektorze finansów publicznych, w tym 0,9 mld zł wobec sektora rządowego i ok. 0,4 mld zł wobec sektora samorządowego.

* Dane za wrzesień 2002 r. są danymi wstępnymi. Dane za poprzednie okresy zostały skorygowane.

Tabela 1. Państwowy dług publiczny po konsolidacji według kryterium miejsca emisji, wg nominalu (w mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2001	VI 2002	IX 2002	Zmiana IX'02-VI'02		Zmiana IX'02-XII'01	
				mln zł	%	mln zł	%
Dług sektora finansów publicznych po konsolidacji	302106,7	341.454,0	353.533,6	12.079,6	3,5%	51.426,9	17,0%
Dług krajowy	202869,7	232.106,6	238.397,0	6.290,4	2,7%	35.527,3	17,5%
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	176274,6	203.606,9	209.415,4	5.808,5	2,9%	33.140,8	18,8%
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	9853,7	11.287,4	12.386,4	1.099,0	9,7%	2.532,7	25,7%
3. Pozostały dług sektora	16741,4	17.212,2	16.595,2	-617,1	-3,6%	-146,2	-0,9%
Dług zagraniczny	99237,0	109.347,4	115.136,6	5.789,2	5,3%	15.899,6	16,0%
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	23489,2	27.438,5	33.880,6	6.442,2	23,5%	10.391,5	44,2%
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	75705,7	81.829,3	81.226,5	-602,9	-0,7%	5.520,8	7,3%
3. Pozostały dług sektora	42,2	79,6	29,5	-50,1	-62,9%	-12,7	-30,0%

Tabela 2. Państwowy dług publiczny po konsolidacji według kryterium rezydenta, wg nominalu (w mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2001	VI 2002	IX 2002	Zmiana IX'02-VI'02		Zmiana IX'02-XII'01	
				mln zł	%	mln zł	%
Dług sektora finansów publicznych po konsolidacji	302106,7	341.454,0	353.533,6	12.079,6	3,5%	51.426,9	17,0%
Dług krajowy	184966,0	204.925,3	211.152,2	6.226,9	3,0%	26.186,2	14,2%
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	158372,3	176.447,3	182.192,8	5.745,5	3,3%	23.820,5	15,0%
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	9853,7	11.287,4	12.386,4	1.099,0	9,7%	2.532,7	25,7%
3. Pozostały dług sektora	16740,0	17.190,5	16.573,0	-617,5	-3,6%	-167,0	-1,0%
Dług zagraniczny	117140,8	136.528,7	142.381,4	5.852,6	4,3%	25.240,6	21,5%
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	41391,5	54.598,1	61.103,3	6.505,2	11,9%	19.711,8	47,6%
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	75705,7	81.829,3	81.226,5	-602,9	-0,7%	5.520,8	7,3%
3. Pozostały dług sektora	43,5	101,3	51,6	-49,7	-49,0%	8,1	18,6%

Tablica 3. Zadłużenie sektora finansów publicznych - przed konsolidacją, według nominalu (w mln zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2001	struktura	VI 2002	struktura	IX 2002	struktura	Zmiana IX'02-VI'02		Zmiana IX'02-XII'01	
		XII 2001		VI 2002		IX 2002	mln zł	%	mln zł	%
Zadłużenie sektora finansów publicznych	314.715,7	100,0%	354.484,8	100,0%	366.629,1	100,0%	12.144,3	3,4%	51.913,4	16,5%
1. Zadłużenie sektora rządowego	299.847,8	95,3%	339.038,8	95,6%	350.551,8	95,6%	11.513,0	3,4%	50.704,0	16,9%
1.1. Zadłużenie Skarbu Państwa	283.937,5	90,2%	320.880,1	90,5%	331.205,4	90,3%	10.325,3	3,2%	47.267,9	16,6%
1.1.1. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	185.028,4	58,8%	211.920,5	59,8%	216.443,6	59,0%	4.523,1	2,1%	31.415,2	17,0%
1.1.2. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	98.909,1	31,4%	108.959,5	30,7%	114.761,7	31,3%	5.802,2	5,3%	15.852,7	16,0%
1.2. Pozostałe zadłużenie sektora rządowego w tym:	15.910,3	5,1%	18.158,7	5,1%	19.346,4	5,3%	1.187,7	6,5%	3.436,1	21,6%
ZUS i zarządzane przez ZUS fundusze	13.173,5	4,2%	15.084,9	4,3%	16.023,0	4,4%	938,1	6,2%	2.849,6	21,6%
Kasy Chorych	1.052,8	0,3%	1.053,3	0,3%	1.089,4	0,3%	36,1	3,4%	36,6	3,5%
Pozostałe fundusze celowe z osobowością prawną	192,8	0,1%	231,8	0,1%	258,5	0,1%	26,7	11,5%	65,7	34,1%
Państwowe szkoły wyższe	237,9	0,1%	215,0	0,1%	198,2	0,1%	-16,8	-7,8%	-39,7	-16,7%
Jednostki badawczo-rozwojowe	368,6	0,1%	381,2	0,1%	337,3	0,1%	-44,0	-11,5%	-31,3	-8,5%
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	476,0	0,2%	575,8	0,2%	552,7	0,2%	-23,0	-4,0%	76,7	16,1%
Państwowe instytucje kultury	5,5	0,0%	3,7	0,0%	3,8	0,0%	0,0	0,4%	-1,7	-31,7%
PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	16,5	0,0%	16,2	0,0%	18,2	0,0%	2,0	12,5%	1,7	10,5%
Pozostałe państwowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw...	386,8	0,1%	596,7	0,2%	865,3	0,2%	268,6	45,0%	478,6	123,7%
2. Zadłużenie sektora samorządowego	14.867,9	4,7%	15.446,0	4,4%	16.077,3	4,4%	631,3	4,1%	1.209,4	8,1%
2.1. Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego	12.266,4	3,9%	12.745,7	3,6%	13.338,6	3,6%	592,9	4,7%	1.072,2	8,7%
2.1.1. Zadłużenie krajowe	11.989,2	3,8%	12.443,9	3,5%	13.001,1	3,5%	557,3	4,5%	1.011,9	8,4%
Dług z tytułu papierów wartościowych	1.552,3	0,5%	1.671,8	0,5%	1.837,7	0,5%	165,9	9,9%	285,3	18,4%
Dług z tytułu kredytów i pożyczek	9.637,2	3,1%	10.045,1	2,8%	10.483,0	2,9%	437,9	4,4%	845,9	8,8%
Pozostałe zadłużenie	799,7	0,3%	727,0	0,2%	680,4	0,2%	-46,5	-6,4%	-119,3	-14,9%
2.1.2. Zadłużenie zagraniczne	277,2	0,1%	301,8	0,1%	337,4	0,1%	35,6	11,8%	60,3	21,7%
Dług z tytułu papierów wartościowych	122,8	0,0%	139,4	0,0%	141,1	0,0%	1,7	1,2%	18,3	14,9%
Dług z tytułu kredytów i pożyczek	154,3	0,0%	162,4	0,0%	196,3	0,1%	33,9	20,9%	42,1	27,3%
Pozostałe zadłużenie	0,1	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	-0,1	-96,1%
2.2. Pozostałe zadłużenie sektora samorządowego	2.601,5	0,8%	2.700,4	0,8%	2.738,7	0,7%	38,4	1,4%	137,2	5,3%
Samorządowe fundusze celowe z osobowością prawną	36,4	0,0%	22,1	0,0%	14,1	0,0%	-8,0	-36,4%	-22,3	-61,4%
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	2.464,5	0,8%	2.560,6	0,7%	2.655,5	0,7%	94,9	3,7%	191,0	7,7%
Samorządowe instytucje kultury	62,3	0,0%	53,7	0,0%	46,6	0,0%	-7,1	-13,2%	-15,6	-25,1%
Samorządowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw...	38,3	0,0%	64,0	0,0%	22,6	0,0%	-41,4	-64,7%	-15,8	-41,1%

Tablica 4. Zadłużenie sektora finansów publicznych - po konsolidacji, według nominalu (w mln zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2001	struktura	VI 2002	Struktura	IX 2002	struktura	Zmiana IX'02-VI'02		Zmiana IX'02-XII'01	
		XII 2001		VI 2002		IX 2002	mln zł	%	mln zł	%
Zadłużenie sektora finansów publicznych	302.106,7	100,0%	341.454,0	100,0%	353.533,6	100,0%	12.079,6	3,5%	51.426,9	17,0%
1. Zadłużenie sektora rządowego	291.320,5	96,4%	329.996,2	96,6%	341.551,0	96,6%	11.554,7	3,5%	50.230,5	17,2%
1.1. Zadłużenie Skarbu Państwa	282.617,1	93,5%	319.023,1	93,4%	329.465,7	93,2%	10.442,6	3,3%	46.848,6	16,6%
1.1.1. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	183.708,0	60,8%	210.063,6	61,5%	214.703,9	60,7%	4.640,4	2,2%	30.995,9	16,9%
1.1.2. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	98.909,1	32,7%	108.959,5	31,9%	114.761,7	32,5%	5.802,2	5,3%	15.852,7	16,0%
1.2. Pozostałe zadłużenie sektora rządowego w tym:	8.703,4	2,9%	10.973,2	3,2%	12.085,3	3,4%	1.112,2	10,1%	3.381,9	38,9%
ZUS i zarządzane przez ZUS fundusze	7.173,5	2,4%	9.084,9	2,7%	10.023,0	2,8%	938,1	10,3%	2.849,6	39,7%
Kasy Chorych	154,4	0,1%	146,7	0,0%	123,8	0,0%	-22,8	-15,6%	-30,6	-19,8%
Pozostałe fundusze celowe z osobowością prawną	192,8	0,1%	231,8	0,1%	258,5	0,1%	26,7	11,5%	65,7	34,1%
Państwowe szkoły wyższe	186,4	0,1%	173,2	0,1%	172,0	0,0%	-1,1	-0,6%	-14,4	-7,7%
Jednostki badawczo-rozwojowe	254,3	0,1%	257,1	0,1%	215,5	0,1%	-41,5	-16,2%	-38,8	-15,3%
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	389,7	0,1%	471,0	0,1%	429,4	0,1%	-41,5	-8,8%	39,8	10,2%
Państwowe instytucje kultury	4,3	0,0%	2,8	0,0%	2,3	0,0%	-0,5	-17,4%	-2,0	-46,2%
PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	11,6	0,0%	12,1	0,0%	11,0	0,0%	-1,1	-9,3%	-0,7	-5,9%
Pozostałe państwowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw...	336,3	0,1%	593,7	0,2%	849,6	0,2%	256,0	43,1%	513,3	152,6%
2. Zadłużenie sektora samorządowego	10.786,2	3,6%	11.457,8	3,4%	11.982,6	3,4%	524,8	4,6%	1.196,4	11,1%
2.1. Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego	9.008,8	3,0%	9.642,5	2,8%	10.184,3	2,9%	541,7	5,6%	1.175,5	13,0%
2.1.1. Zadłużenie krajowe	8.731,6	2,9%	9.340,8	2,7%	9.846,8	2,8%	506,1	5,4%	1.115,2	12,8%
Dług z tytułu papierów wartościowych	1.544,9	0,5%	1.663,3	0,5%	1.830,1	0,5%	166,7	10,0%	285,2	18,5%
Dług z tytułu kredytów i pożyczek	6.638,6	2,2%	7.149,9	2,1%	7.531,2	2,1%	381,4	5,3%	892,6	13,4%
Pozostałe zadłużenie	548,2	0,2%	527,6	0,2%	485,5	0,1%	-42,0	-8,0%	-62,6	-11,4%
2.1.2. Zadłużenie zagraniczne	277,2	0,1%	301,8	0,1%	337,4	0,1%	35,6	11,8%	60,3	21,7%
Dług z tytułu papierów wartościowych	122,8	0,0%	139,4	0,0%	141,1	0,0%	1,7	1,2%	18,3	14,9%
Dług z tytułu kredytów i pożyczek	154,3	0,1%	162,4	0,0%	196,3	0,1%	33,9	20,9%	42,1	27,3%
Pozostałe zadłużenie	0,1	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	-0,1	-96,1%
2.2. Pozostałe zadłużenie sektora samorządowego	1.777,4	0,6%	1.815,2	0,5%	1.798,4	0,5%	-16,9	-0,9%	20,9	1,2%
Samorządowe fundusze celowe z osobowością prawną	2,7	0,0%	6,1	0,0%	1,9	0,0%	-4,2	-69,4%	-0,8	-30,3%
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	1.709,1	0,6%	1.725,6	0,5%	1.752,5	0,5%	26,9	1,6%	43,4	2,5%
Samorządowe instytucje kultury	34,0	0,0%	29,6	0,0%	23,5	0,0%	-6,1	-20,5%	-10,5	-30,9%
Samorządowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw...	31,6	0,0%	54,0	0,0%	20,5	0,0%	-33,5	-62,1%	-11,1	-35,2%

Departament Długu Publicznego, Ministerstwo Finansów

Opracowali: Damian Brzuszek

Maurycy Michalski

Sprawdziła: Halina Surówka, Zastępca Dyrektora

Zaakceptował: Arkadiusz Kamiński, Dyrektor Departamentu DP

tel. (022) 694 52 70, e-mail maurycy.michalski@mofnet.gov.pl

tel. (022) 694 50 00, e-mail halina.surówka@mofnet.gov.pl

tel. (022) 694 57 97, e-mail arkadiusz.kaminski@mofnet.gov.pl